

2018/094

ONTVANGEN 01 OKT. 2018

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Universiteit Leiden
t.a.v. College van Bestuur
Postbus 9500
2300 RA LEIDEN

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum **27 SEP. 2018**
Betreft Besluit macrodoelmatigheid wo-master Law and Society

Onze referentie
1417529

Uw brief van
13 juli 2018

Uw referentie
2018/29366

Bijlagen
1

Geacht College,

Met uw brief van 13 juli 2018, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 18 juli 2018, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de wo masteropleiding Law and Society te verzorgen als bekostigde opleiding in de gemeente Den Haag.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 11 september, kenmerk 2018/094, positief geadviseerd over uw aanvraag. Het advies van de CDHO dat integraal onderdeel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op de advisering van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de wo masteropleiding Law and Society te verzorgen als bekostigde opleiding in Den Haag.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO, concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar de genoemde adviezen van de CDHO.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, zevende lid, van de WHW, vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van het besluit is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs (Croho). Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO over onderhavige opleiding een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit,

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO Bezwaarschriftencommissie, Postbus 30205, 2500 GE Den Haag. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.duo.nl/zakelijk onder 'Oneens met Duo'.

adviseer ik u zo spoedig mogelijk bij de NVAO een aanvraag voor een toets nieuwe opleiding in te dienen. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van a-Croho. Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met registersho@duo.nl.

Onze referentie
1417529

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de VSNU, de Inspectie van het Onderwijs en de Dienst Uitvoering Onderwijs (Groningen).

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Ingrid van Engelshoven
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

F.A. Hofman

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 28
2514 JK Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

OCW Advies nieuwe opleiding

<i>Onderwerp</i>	<i>Ons Kenmerk</i>	<i>Datum</i>
Nieuwe opleiding Universiteit Leiden voltijd wo master Law and Society Den Haag	2018/094	11/09/2018

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Op 18/07/2018 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de Universiteit Leiden om de wo master Law and Society als bekostigde opleiding te verzorgen te Den Haag (brief van 13/07/2018 met kenmerk 2018/29366). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van de Universiteit Leiden om de wo masteropleiding Law and Society als bekostigde opleiding te Den Haag te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de wo master Law and Society in Den Haag aanbieden. Het gaat om een Engelstalige wo master in het Croho onderdeel Sectoroverstijgend. De opleiding omvat 60 EC en wordt in voltijdvorm aangeboden.

De opleiding bestaat inhoudelijk uit een combinatie van juridische en sociaalwetenschappelijke vakken met een sterke nadruk op empirisch onderzoek. De opleiding is toegankelijk voor studenten met een bachelordiploma Rechtsgeleerdheid, Algemene Sociale Wetenschappen, Sociologie,

Culturele Antropologie, Politicologie, Bestuurskunde, PPLE, International Studies of Liberal Arts & Sciences. Afgestudeerden van de opleiding kunnen aan het werk als (juridisch) beleidsadviseur, strategisch adviseur of consultant. Afgestudeerden die eerder een bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid hebben afgerond kunnen aan het werk als bedrijfsjurist of juridisch adviseur buiten de togeroepen; de opleiding biedt geen civiel effect.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium a

Aanvrager stelt dat de wo master Law and Society aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke en een wetenschappelijke behoefte.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Aanvrager onderbouwt de maatschappelijke behoefte aan de master Law and Society met een beroep op de Strategische Agenda 2015-2025 van het departement van OCW, de VN Sustainable Development Goals en een aantal artikelen. In de artikelen wordt beschreven dat het steeds belangrijker is dat juristen zich T-shaped ontwikkelen, maar de commissie kan deze bronnen niet waarderen als blijk van een maatschappelijke behoefte. In de Strategische Agenda van het departement van OCW is vastgelegd dat interdisciplinariteit, met name bij bacheloropleidingen, gestimuleerd wordt (p. 74). De aangevraagde opleiding wordt gekenmerkt door een interdisciplinaire opzet, maar het betreft geen bachelor, maar een masteropleiding.

Aanvrager betoogt verder dat de master Law and Society aansluit op Sustainable Development Goal 16 uit de VN beleidsagenda. Goal 16 heeft betrekking op 'Promote peaceful and inclusive societies for sustainable development, provide access to justice for all and build effective, accountable and inclusive institutions at all levels'. De aangevraagde master is erop gericht om mensen op te leiden die regelgeving en de maatschappelijke realiteit beter met elkaar in verband kunnen brengen en daardoor het rechtssysteem beter kunnen laten functioneren. De opleiding sluit aan op dit VN beleid. Op grond van deze laatste bron concludeert de commissie dat de voorgenomen master Law and Society aansluit op een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling wetenschappelijke behoefte

Aanvrager onderbouwt de wetenschappelijke behoefte aan de master Law and Society aan de hand van o.a. de Nationale Wetenschapsagenda, het werkprogramma binnen de EU onderzoeksagenda Horizon 2020, het NWO stimuleringsproject Empirical Legal Studies en de NWO Strategie 2019-2022.

Aanvrager betoogt dat de voorgenomen master aansluit op drie routes binnen de Nationale Wetenschapsagenda: 'Op weg naar veerkrachtige samenlevingen', 'Sustainable development goals voor inclusieve mondiale ontwikkeling' en 'Tussen conflict en coöperatie'. Deze drie routes hebben betrekking op de rol van het recht bij het oplossen van tal van maatschappelijke problemen. Hier sluit de masteropleiding op aan. Binnen Horizon 2020 zijn met name de werkprogramma's 'Europe in a changing world- inclusive, innovative and reflective societies' en 'Secure societies- Protecting freedom and security of Europe and its citizens' inhoudelijk verwant aan de voorgenomen master Law and Society. Verder betoogt aanvrager dat de master Law and Society aansluit op de NWO Strategie 2019-2022, waarin het belang van empirisch onderzoek en interdisciplinair onderzoek voor de rechtswetenschap wordt beklemtoond. De commissie concludeert dat de master aansluit op een wetenschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de master Law and Society verwijst aanvrager naar enkele landelijke arbeidsmarktonderzoeken waaronder de 'Monitor Arbeidsmarkt' van het Ministerie van SZW (oktober 2017), de 'Arbeidsmarktprognoses 2017-2018' van het UWV (2017), ROA's rapport 'De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2022'

(2017), SEO 'Studie & Werk 2017', het VSNU rapport 'Academici op de arbeidsmarkt' (2016), een kleinschalige steekproef op vacaturesites, groeps gesprekken en individuele gesprekken met vertegenwoordigers uit het beroepenveld. De commissie heeft het VSNU rapport buiten beschouwing gelaten aangezien dit rapport gebaseerd is op de resultaten uit de Nationale Alumni Enquête 2015 en arbeidsmarktprognoses van ROA uit 2015 die betrekking hebben op de periode tot 2020; deze gegevens zijn inmiddels gedateerd. De commissie heeft daarnaast SEO's meest recente Studie & Werk rapport uit 2018 en ROA's database AIS met prognoses tot 2022 geraadpleegd.

In ROA's database AIS is de master Law and Society het meest verwant aan de opleidingstypes wo politicologie en sociologie en wo recht. De prognoses voor afgestudeerden van opleidingen in beide categorieën zijn gunstig. ROA verwacht meer baanopeningen dan werkzoekenden en typeert de toekomstige arbeidsmarktsituatie als 'goed'; werkgevers zullen naar verwachting grote knelpunten in de personeelsvoorziening ervaren in 2022.

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
wo politicologie en sociologie	verwachte uitbreidingsvraag tot 2022		2700	5	0.8	laag
wo politicologie en sociologie	verwachte vervangingsvraag tot 2022		10500	19	3	gemiddeld
wo politicologie en sociologie	verwachte baanopeningen tot 2022		13200	24	3.7	gemiddeld
wo politicologie en sociologie	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2022		10900	20	3.1	gemiddeld
wo politicologie en sociologie	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2022	0.98				groot
wo politicologie en sociologie	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2022	0.98				goed

Bron: ROA, AIS

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
wo recht	verwachte uitbreidingsvraag tot 2022		6600	7	1.1	hoog
wo recht	verwachte vervangingsvraag tot 2022		16900	17	2.7	gemiddeld
wo recht	verwachte baanopeningen tot 2022		23500	24	3.6	gemiddeld
wo recht	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2022		22100	22	3.4	gemiddeld
wo recht	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2022	1				groot
wo recht	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2022	1				goed

Bron: ROA, AIS

Aanvrager geeft aan dat uit de SZW arbeidsmarktmonitor van oktober 2017 naar voren komt dat de werkloosheid daalt en de economie groeit (p. 19). Het aantal banen in de sector openbaar bestuur is in de periode 2014-2016 gegroeid en zal volgens de auteurs van dit rapport nog verder groeien. De commissie merkt op dat deze algemene groei in werkgelegenheid geen specifieke informatie biedt over de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen wo

master Law and Society.

Hetzelfde geldt voor de algemene arbeidsmarktprognose van het UWV voor 2017-2018. Het UWV signaleert dat de economie groeit en dat de werkgelegenheid nog sterker groeit (p. 11). In de sector openbaar bestuur verwacht het UWV een groeiend aantal banen, maar ook in dit rapport wordt niet specifiek aandacht besteed aan de omvang van de arbeidsmarktvaart naar wo afgestudeerden op het snijvlak van recht en sociale wetenschappen.

Aanvrager verwijst in ROA's rapport 'De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2022' naar de bedrijfssector openbaar bestuur en overheidsdiensten, naar de beroepsgroep openbaar bestuur, veiligheid en juridische beroepen en naar de opleidingstypes wo gedrag en maatschappij en wo recht en economie. Voor deze bedrijfssector en beroepsgroep wordt een lichte uitbreidingsvaart en een substantiële vervangingsvaart verwacht. Echter, binnen de bedrijfssector openbaar bestuur en overheidsdiensten worden zeer uiteenlopende beroepen op zeer uiteenlopende opleidingsniveaus vervuld. De groei in deze bedrijfssector zegt dus weinig over de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen master. Hetzelfde geldt voor de beroepsgroep en de brede opleidingstypes die aanvrager heeft onderzocht. De commissie heeft daarom, zoals hierboven aangegeven, ROA's meer specifieke gegevens per opleidingstype geraadpleegd. Hieruit komt een positief beeld van de arbeidsmarktvaart naar afgestudeerden van de master Law and Society naar voren.

SEO oordeelt in haar publicatie 'Studie en Werk 2017' positief over de arbeidsmarktperspectieven van afgestudeerden van opleidingen op het gebied van publiekrecht, rechtsgeleerdheid in het algemeen en bestuur en organisatie. Afgestudeerden van sociale studies, sociologie en internationale betrekkingen doen er wat langer dan gemiddeld over om een passende baan te vinden (Studie en Werk 2017, p. 33). De commissie heeft de meest recente editie van Studie en Werk geraadpleegd. Uit dit onderzoek komt hetzelfde beeld naar voren (Studie en Werk 2018, p. 24). Afgestudeerden van de master Law and Society zullen deels als jurist en deels als sociaal wetenschapper aan het werk gaan. De perspectieven voor deze groepen zijn volgens SEO redelijk tot goed.

Aanvrager heeft verder een steekproef gehouden door op 4 dagen in maart 2018 enkele vacaturesites te bekijken. Aanvrager vond circa 35 passende vacatures en meer dan 200 traineeplaatsen waarvoor afgestudeerden van de master Law and Society in aanmerking zouden kunnen komen. De commissie merkt op dat deze steekproef te kleinschalig is om duidelijke conclusies te kunnen verbinden aan de resultaten.

Tenslotte heeft aanvrager een aantal gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers uit het beroepenveld: drie groepsgesprekken met 14 deelnemers en 15 individuele gesprekken. Uit deze gesprekken komt naar voren dat de deelnemers aan het gesprek het belang onderschrijven van T-shaped juristen die beschikken over degelijke juridische kennis en die hun juridische basis ook kunnen verbinden met andere disciplines. De gesprekspartners vinden de voorgenomen master geschikt voor studenten die een juridische bachelor hebben afgerond en die een juridische carrière buiten de togaberoepen ambiëren. Zij zien binnen hun eigen organisaties een groeiende behoefte aan juristen die verder kunnen kijken dan het wetboek. Daar zou deze master een bijdrage aan kunnen leveren. Aanvrager geeft aan dat 15 potentiële werkgevers concreet toezeggen dat studenten van de opleiding stage kunnen lopen en/of hun scriptie kunnen schrijven binnen hun organisatie (o.a. VNG, Marechaussee, Ministeries van BZK en V&J, Clingendael). Meerdere werkgevers hebben aangegeven ook op andere wijze betrokken te willen worden bij de opleiding. De commissie beschouwt deze gesprekken als een indicatie van een kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte.

De commissie constateert op grond van het bovenstaande dat aanvrager het bestaan van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de master Law and Society aannemelijk heeft gemaakt.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke en een wetenschappelijke behoefte. Aanvrager heeft aannemelijk gemaakt dat de opleiding beantwoordt aan een arbeidsmarktbehoefte. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Aanvrager geeft aan dat er nog geen door de Rijksoverheid erkend sectorplan is op het gebied van rechtsgeleerdheid en/of sociale wetenschappen.

Vanaf 18/07/2018 is op de website van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van de Universiteit Leiden om de wo master Law and Society in Den Haag aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Aanvrager heeft de voorgenomen master vergeleken met een aantal bestaande wo masteropleidingen die raakvlakken vertonen met de master Law and Society. Er zijn geen direct verwante hbo masteropleidingen. Het verwante wo masteraanbod betreft volgens aanvrager de volgende opleidingen: Crisis and Security Management (U Leiden), Veiligheidsbeleid en rechtshandhaving (U Leiden), Conflict Resolution and Governance (UvA), Law and Politics of International Security (VU), Veiligheidszorg, Recht en Bestuur (Radboud), Law and Economics (UU), Globalisation and Development Studies (U Maastricht), Public Policy and Human Development (U Maastricht) en Global Criminology (UU). Aanvrager geeft aan dat het perspectief van de voorgenomen master niet beperkt is tot criminologie of veiligheid en daarmee een veel breder beeld geeft van de wisselwerking tussen recht en maatschappij dan de bestaande masteropleidingen.

De commissie merkt op dat aanvrager de opleiding wil onderbrengen in het Croho onderdeel Sectoroverstijgend omdat de opleiding inhoudelijk raakt aan zowel de rechtsgeleerdheid als aan sociale wetenschappen en geen van beide disciplines de hoofdmoot vormt. De commissie acht deze keuze gerechtvaardigd.

Aanvrager wil de master Law and Society in het Engels aanbieden. Deze keuze beargumenteert aanvrager door te stellen dat Engels de lingua franca is voor elke internationale classroom en dat studenten onder meer worden opgeleid voor banen met internationale aspecten bij Nederlandse organisaties en voor banen bij internationale organisaties waar Engels de voertaal is. Dit heeft aanvrager niet nader uitgewerkt. De commissie constateert dat uit de documenten die aanvrager heeft aangeleverd blijkt dat de arbeidsmarkt overwegend Nederlandstalig is. Om die reden adviseert de commissie dan ook om deze opleiding in het Nederlands aan te bieden. De commissie vindt de voorgestelde naam van de opleiding passend, gelet op het verschil met de verwante masteropleidingen. Echter, vanwege het feit dat de commissie voorstelt om de opleiding in het Nederlands aan te bieden, adviseert de commissie ook om de opleiding onder een Nederlandse naam in het Croho te laten registreren.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in verwante bekostigde opleidingen. De instroom in verwante onbekostigde opleidingen is niet bekend. De commissie heeft bij de beoordeling van de aanvraag dan ook geen rekening kunnen houden met de belangen van deze opleidingen. De instroom in het verwante bekostigde onderwijsaanbod groeide de afgelopen jaren.

Opleiding	'11-'12	'12-'13	'13-'14	'14-'15	'15-'16	'16-'17
M Crisis and Security Management (60417)	47	84	153	162	165	211
M Law and Politics of International Security (60685)	45	33	23	37	31	34
M Conflict Resolution and Governance (69314)	28	27	29	30	31	26
M Globalisation and Development Studies (60465)	25	43	34	32	32	42
M Globalisation and Law (60170)	112	157	145	156	155	167
M Public Policy and Human Development (60328)	108	95	108	130	127	121
eerstejaarsinstroom totaal	365	439	498	547	561	601

Eenheid: Studenten

Bron: DUO, bewerking KBA Nijmegen

Aanvrager wil, met het oog op de beschikbare staf, de eerste jaren maximaal 60 studenten laten instromen. Na enkele jaren wil men de instroomontwikkeling evalueren en onderzoeken of wellicht een grotere instroom mogelijk en wenselijk is. De commissie acht deze prognose realistisch.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen opleiding wo master Law and Society worden afgezet tegen de arbeidsmarktbehoefte die bij criterium a aannemelijk is gemaakt, blijkt dat er vanuit de landelijke arbeidsmarkt gezien ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

Vestiging van de opleiding in Den Haag heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie concludeert dat er ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de opleiding Law and Society in Den Haag te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO